

BULLETIN VÁŽKA 1/2009

Nový bulletin Vážka, nebo newsletter, jak se moderně říká, má být rychlým informačním zdrojem o problematice Alzheimerovy choroby, který budeme připravovat jednou za čtvrt roku a rozesílat našim členům, podporovatelům a přátelům.

Informace, které plánujeme zveřejňovat, budou patřit do několika základních kategorií: Chceme upozorňovat na zajímavé informace ze světa, především z oblasti výzkumu, nepomineme ani politiku a novinky v péči. A protože dobrých zpráv není nikdy dost, budeme se snažit pro každé číslo Vážky nalézt nějakou dobrou zprávu. V nultém čísle je dobrou zprávou zájem manželky premiéra vlády republiky, Dany Fišerové o problematiku seniorů.

První, nebo nulté číslo, shrnuje základní čísla o Alzheimerově chorobě a hodnotí důležité evropské události, které na poli péče o lidi s demencí proběhly v posledních několika měsících.

N.B.: Chceme šetřit životní prostředí, a proto bude-li to jenom trochu možné, budeme newsletter posílat elektronicky.

Martina Rokosová

VÁŽKA – VÁŽKA – VÁŽKA....

Mnozí lidé se ptají, proč zvolila Česká alzheimerovská společnost za své logo právě vážku. Zkusím se vrátit trochu do historie, do roku 1996, když jsme se společně rozhodovali pro založení společnosti na podporu lidí trpících demencí a jejich rodinných příslušníků. Tehdy jsme si říkali, že by vznikající organizace měla mít správné logo, které bude do jisté míry symbolicky vyjadřovat charakter tohoto problému, ale přitom bude hezké, výrazné, snadno zapamatovatelné, vystižné či jakkoli jinak „udělatelné“. Nebyl to jednoduchý úkol, protože Česká alzheimerovská společnost vznikala dvacet let po první (kanadské) alzheimerovské společnosti a hlásila se do velké skupiny evropských i světových alzheimerovských společností, z nichž mnohé měly nejen významnou historii, ale také svá velmi výstižná loga. V té době bylo již také mnoho dobrých nápadů pro vytvoření loga využito jinými společnostmi (podané ruce, pomněnky, podporující se postavy, stylizace písmena A a podobně). Zvažovali jsme tedy různé další symboly, mnohé z nich jsme opustili pro složitost, jiné pro ponurou symboliku, další.... a tak dále. A nakonec nás napadlo, že by dobrým logem mohla být právě „Vážka“ jako objekt na první pohled ladný a estetický, ale ve skutečnosti (v přírodě) tvor omezené životnosti a vcelku neuvěřitelné dravosti. To se nám zdálo být dobrým příměrem pro charakteristiku Alzheimerovy choroby a jiných onemocnění způsobujících demenci, které člověka po dlouhou dobu alespoň na první pohled nemění, většinou však postupně a dravě zasahují celou jeho osobnost a zkracují tak lidský život. Vypustili jsme tedy do života „Vážku“ jako logo České alzheimerovské společnosti a nechali ji žít vlastním životem, aniž bychom příliš smysl jejího vzniku připomínali.

A Vážka si vcelku dobře žije. Zjistili jsme, že je to opravdu logo milé, praktické a dobře využitelné při mnoha příležitostech, takže v současné době máme k dispozici odznáčky s modrou vážkou, které lze zakoupit a podpořit tak naši společnost a vyjádřit svou sounáležitost s jejími cíli. Každoročně udělujeme také Zlaté vážky zlaté odznaky jako odměnu, ocenění a poděkování lidem, kteří se s Alzheimerovou chorobou či jinými příčinami demence ve svém životě utkávají, jako pečující či jako profesionálové. Ti, kteří se snaží svým postojem prosadit zlepšení situace lidí postižených Alzheimerovou chorobou a jejich rodinných příslušníků v praxi. Je mi obzvláště milé, že mohu čtenářům bulletinu Vážka sdělit, že v tomto roce 2009 získá Zlatou vážku paní PhDr. Eva Jarolímová, psycholožka a obětavá konzultantka České alzheimerovské společnosti, autorka učebních textů o přístupu k lidem s demencí, obětavá přednášející na mnoha setkáních jak profesionálů tak laiků. Chtěla bych zdůraznit, že si této činnosti paní doktorky Jarolímové nesmírně vážíme a upřímně ji děkujeme.

Od vážky jsme vcelku snadno odvodili „Vážkomola“, degenerovaného živočicha blízkého hmyzu, jehož sochu udělujeme jako anticenu „osobám či jiným orgánům, které problematice seniorů a zejména lidí s demencí škodí, či uškodily, ač tak činit nemusely - ba dokonce se nacházejí či nacházely v takové pozici, že by škodit nemusely, ale mohly by i prospět“.

Anticenu neplýtváme, udělujeme ji vcelku výjimečně, naposledy před 2 lety „sousedské iniciativě“ v Rosicích u Pardubic, která se zasazovala o to, aby se v jejich sousedství nepostavil malý charitní dům pro seniory. Dedikace Vážkomola se podle některých navrhovatelů velmi hodila i na popis činnosti exministra zdravotnictví doktora Julínka, a to za jeho návrh zrušit geriatrii jako lékařský obor atd. Výbor České alzheimerovské společnosti se nakonec rozhodl tomuto návrhu na udělení anticeny nevyhovět a v letošním roce tak anticenu neudělit, neboť optimisticky věříme, že výše zmíněný problém byl odchodem výše zmíněného ministra vyřešen.

Česká alzheimerovská společnost souhlasila s tím, aby se jménem Vážka nazývala oddělení a zařízení věnující se péči o pacienty s demencí. Za spolupráce s naší společností tak vznikala první specializovaná lůžková oddělení i denní stacionáře. Tyto vážky se nám ale poněkud nekoordinovaně rozléty a v posledních letech se opakovaně stalo, že jsme se nemohli ztotožnit s kvalitou služeb poskytovaných některými odděleními, která se takto sama nazývala. Proto Česká alzheimerovská společnost registrovala „Vážku“ jako ochrannou známku a bude ji nadále udělovat na základě transparentního certifikačního procesu zaměřeného na kvalitu služeb a přístup k lidem s demencí těm oddělením, která budou odpovídat názoru České alzheimerovské společnosti na to, jak by měla péče o lidi s demencí v rozvinuté evropské zemi vypadat.

Vážka je nevyzpytatelné stvoření, to vědí všichni, kteří ji někdy pozorovali v jejím letu třeba nad vodní hladinou. Nu, a tak se chovala také poslední z Vážek, o které chci psát v tomto krátkém sdělení. Jedná se o bulletin Vážka, jehož další číslo se Vám právě nyní dostává do ruky. Opravdu nejsem schopna říci přesně, o kolikáté číslo se jedná, přestože patřím mezi pamět-

níky České alzheimerovské společnosti. Hledala jsem – ale nedohledala všechna vydání. Jednalo se asi o deset bulletinů, které byly vydávány nejprve pololetně, a to koncem devadesátých let, později byly nahrazeny časopisem Gerontologické aktuality, někdy ale tvořily přílohu tohoto časopisu. Další byly vydány u příležitosti kongresů či tiskových konferencí. Mohu tedy jen odhadnout, že dosud vydala ČALS asi 10 Vážek. Toto vydání, které se Vám nyní dostává do ruky, by mělo být snahou o navrácení bulletinu Vážka zpět do života. Snad se nám to podaří. Věřím, že se to podaří tak, jako se postupně daří jiné projekty České alzheimerovské společnosti. V poslední době mám zejména radost z vydání knížky Kouzelný magnetofon od Joyce Simard, učebnice pro děti o tom, jak stárneme a co to vlastně Alzheimerova choroba je (paní Simard knížku ČALS věnovala; vydali jsme ji za podpory společnosti Krka a Pražská teplárenská). Velmi mne těší také úspěch projektu Dny paměti (ve spolupráci s firmami Pfizer a Ipsen), v jehož rámci jsme otestovali již 1 500 lidí a mnoha z nich tak napomohli získat včasnou pomoc a léčbu. Věříme, že projekt Bezpečný návrat (dosud podporovaný firmou Novartis) se nám rozhojní o nové technologie a bude tak moci být ještě více nápomocný lidem, kteří jsou ohroženi blouděním. Za podpory Magistrátu a Ministerstva práce a sociálních věcí pokračují projekty respektive péče v domácnosti a konzultací. S registrací ochranné známky můžeme začít i výše zmíněné certifikace....

Není toho málo, co je ještě třeba udělat a co nás čeká. Jsem proto ráda, že mohu poděkovat našemu malému týmu vedenému výkonnou místopředsedkyní Martinou Rokosovou, na jejichž bedrech leží organizace výše uvedených a dalších akcí včetně každoročních Pražských gerontologických dnů.

Iva Holmerová
předsedkyně České alzheimerovské společnosti

FRANCIE PŘIJALA V LOŇSKÉM ROCE PLÁN ALZHEIMER

Francie v rámci svého předsednictví Evropské unii (červenec – prosinec 2008) představila jako svoji prioritu boj s Alzheimerovou chorobou, za jejího předsednictví byl schválen strategický dokument pod názvem Plán Alzheimer. Strategický dokument je rozdělen do tří os, 11 cílů a 44 opatření:

OSA I: Zlepšit kvalitu života nemocných pečujících

Cíl 1: Podpora pečujících

opatření 1: rozvoj a diversifikace respektive služeb

opatření 2: podpora práv a vzdělání pečujících

opatření 3: sledování a podpora zdraví pečujících

Cíl 2: Zlepšit koordinaci služeb

opatření 4: MAIA – integrovaná zdravotně sociální zařízení

opatření 5: vytvoření koordinátorů služeb (case manažerů) v terénu

Cíl 3: Volba podpory v domácím prostředí

opatření 6: rozvoj odborných domácích služeb

opatření 7: zlepšení domácích podpůrných služeb prostřednictvím moderních technologií

Cíl 4: Optimalizovat průběh služeb

opatření 8: vytvoření návodů a doporučení pro praxi

opatření 9: experimentálně ověřit jiné způsoby odměňování zdravotníků

opatření 10: vytvoření informačních karet pro nemocné

opatření 11: vytvoření ambulancí kde je možné konzultovat poruchy paměti v oblastech, kde dosud nejsou dostatečně dostupné

opatření 12: vytvoření odborných a výzkumných center zaměřujících se na tuto problematiku

opatření 13: podpora konzultací pro poruchy paměti

opatření 14: dohled nad nežádoucími účinky a léků a iatrogenním poškozením

opatření 15: zlepšení farmakoterapie

Cíl 5: Zlepšit ústavní péči o lidi s Alzheimerovou nemocí

opatření 16: vytvoření a podpora jednotek pro péči o lidi s poruchami chování

opatření 17: vytvoření 12 000 míst specializované péče pro lidi s Alzheimerovou chorobou

opatření 18: zařízení pro mladé lidi s demencí

opatření 19: vytvoření národního referenčního centra pro mladé lidi s Alzheimerovou chorobou.

Cíl 6: Zlepšit profesionální kompetence a vzdělání profesionálů

opatření 20: plán rozvoje specifických profesí a kompetencí pro péči o lidi s Alzheimerovou chorobou

OSA II: Poznání pro akci

Cíl 7: Bezprecedentní zvýšení úsilí ve výzkumu

opatření 21: vytvoření národní nadace pro podporu a koordinaci výzkumu a vložení jejího základního jmění.

opatření 22: klinický výzkum, vývoj nefarmakologických metod

opatření 23: vytvoření doktorských a postdoktorských míst

opatření 24: vytvoření míst šéfů klinik, asistentů a pedagogických pracovníků

opatření 25: výzkum v humanitních a sociálních vědách

opatření 26: podpora výzkumných týmů a inovativních postupů

opatření 27: podpora výzkumných týmů v oblasti metodologie, humanitních a sociálních věd

opatření 28: podpora výzkumu a databáze zobrazovacích

ZE SVĚTA

V EVROPSKÉ UNII TRPÍ DEMENCÍ 6,1 MILIÓNU LIDÍ (tabulka: země/ počet osob s demencí)

Belgie	140.639	Litva	35.298	Rakousko	104.428
Česká republika	105.553	Lotyšsko	25.969	Rumunsko	200.893
Dánsko	68.430	Luxemburg	4.857	Řecko	135.566
Estonsko	15.065	Maďarsko	100.567	Slovensko	44.813
Finsko	65.362	Malta	3.427	Slovinsko	21.788
Francie	847.808	Německo	1.118.429	Španělsko	583.208
Irsko	35.381	Nizozemsko	183.485	Švédsko	138.641
Itálie	905.713	Polsko	350.511	Velká Británie	660.573
Kypr	6.725	Portugalsko	129.916	Celkem EU	6.120.842

Evropská asociace alzheimerovských společností Alzheimer Europe odhaduje, že v České republice žije více než 105 tisíc osob postižených syndromem demence. V celé Evropské unii je podle těchto odhadů syndromem demence postiženo více než 6,1 miliónu lidí. Připomeňme, že z celkového počtu lidí s demencí je Alzheimerovou chorobou postižena více než polovina.

metod
opatření 29: podpora longitudinálního výzkumu, specifických skupin a kohort
opatření 30: studium genotypu
opatření 31: výzkum sekvence genomu
opatření 32, 33: vzdělávání v klinické epidemiologii
Cíl 8: organizovat epidemiologické studie
opatření 34: epidemiologické studie

OSA III: Informovat a zainteresovat společnost

Cíl 9: Informovat laickou veřejnost

opatření 35: webové stránky, informace na internetu, informace pro veřejnost

opatření 36: místní a regionální konference a setkání k informování o plánu

opatření 37: postavení nemocných ve společnosti

Cíl 10: Podporovat reflexi a zdůrazňovat etickou dimenzi problému

opatření 38: vytvoření prostoru pro etickou diskusi

opatření 39: zapracování etické reflexe do adekvátní legislativy a norem

opatření 40: pravidelné diskuse k problematice autonomie nemocných

opatření 41: informace nemocných a jejich blízkých o možnostech léčby

Cíl 11: Učinit z Alzheimerovy choroby evropskou prioritu

opatření 42: učinit z Alzheimerovy choroby prioritu francouzského předsednictví Evropské unie

opatření 43: podpora výzkumu v evropském měřítku

opatření 44: zorganizovat evropskou konferenci o Alzheimerově chorobě na podzim 2008.

EVROPSKÝ PARLAMENT PŘIJAL PÍSEMNÉ PROHLÁŠENÍ Č. 80/2008

Písemné prohlášení o prioritách při boji proti Alzheimerově chorobě

Evropský parlament, s ohledem na článek 116 jednacího řádu, A. vzhledem k tomu, že Alzheimerovou chorobou v současnosti trpí 6,1 milionu Evropanů a že do roku 2050 se tento počet v důsledku stárnutí populace zdvojnásobí až ztrojnásobí, B. vzhledem k tomu, že tato nemoc je hlavní příčinou závislosti starších lidí na pomoci druhých,

C. vzhledem k tomu, že politické odhodlání bojovat proti této nemoci má prvořadou důležitost v oblastech výzkumu, prevence a sociální ochrany,

1. žádá Komisi, Radu a vlády členských států, aby zařadily Alzheimerovu chorobu mezi priority evropského veřejného zdravotnictví a vypracovaly akční plán na evropské úrovni s cílem:

- podpořit celoevropský výzkum zaměřený na příčiny, prevenci a léčbu Alzheimerovy choroby,
 - zlepšit časnou diagnózu této nemoci,
 - zjednodušit administrativní náležitosti, které musí splnit nemocní a osoby, které o ně pečují, a zlepšit kvalitu jejich života,
 - prohlubovat úlohu sdružení věnujících se problematice Alzheimerovy choroby a poskytovat jim pravidelnou podporu;
2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto prohlášení společně se jmény signatářů Komisi, Radě a vládám členských států a rovněž příslušným vnitrostátním, regionálním a místním orgánům.

Prohlášení svým podpisem podpořila většina českých europoslanců.

PORADENSTVÍ PRO RODINNÉ PEČUJÍCÍ JE DŮLEŽITÉ!

Článek v prosincovém čísle *Global Perspective* popisuje výsledky první studie, která vyhodnocuje efekt farmakologické léčby u pacientů a psychosociálních intervencí u pečujících. Studie se soustředila na změnu příznaků deprese u 158 párů (pečující – pacient), proběhla v New Yorku, Manchesteru a Sydney.

Zatímco pacientům byl předepsán donepezil, rodinní pečující se účastnili dvou individuálních a tří rodinných konzultací. Pečující v kontrolní skupině získali pouze ty informace, o kterých požádali.

Po dvou letech studie došlo ke snížení výskytu příznaků deprese u lidí, kteří se účastnili konzultací a naopak ke zvýšení výskytu příznaků deprese u kontrolní skupiny.

Více informací naleznete v článku: *Mary Sherman Mittelman, Dr. P.H., Henry Brodaty, M.D., D.Sc., Aaron Seth Wallen, Ph.D., Alistair Burns, M.D.: „A Three-Country Randomized Controlled Trial of a Psychosocial Intervention for Caregivers Combined with Pharmacological Treatment for Patients with Alzheimer's Disease: Effects on Caregiver Depression,” American Journal of Geriatric Psychiatry, Volume 16, November 2008, pages 893-904. nebo <http://www.alzinfo.org/newsarticle/templates/newstemplate-caregiving.asp?articleid=317&zoneid=13>*

DIAGNÓZA DEMENCE SE ZPOZDÍ PRŮMĚRNĚ O 20 MĚSÍCŮ

Ačkoli v posledních letech došlo díky vědeckému pokroku a rozvoji medicíny ke zlepšení diagnostiky Alzheimerovy choroby a jiných forem demence, stále dochází k tomu, že velký počet nemocných získá diagnózu až v rozvinuté fázi demence anebo není diagnostikován vůbec. Studie ukazuje, že ve vybraných zemích se doba od projevení příznaků k získání diagnózy pohybuje od 10 měsíců v Německu do 32 měsíců ve Velké Británii.

Zdroj: D. Wilkinson et. Al. Inequalities in dementia care across Europe: An Agenda for Change, Int J Clin Pract, March 2005, 59 (Suppl. 146), 17-24

PŘÍZNAKY ALZHEIMEROVY CHOROBY SE VELMI ČASTO ZAMĚŇUJÍ ZA NORMÁLNÍ STÁRNUTÍ

Mezi bariéry, které brání včasné diagnóze, řadí pečující nedostatečné rozpoznání příznaků, nedostatečné závažné symptomy, a zaměňování příznaků za znaky normálního stárnutí. Důležitým faktorem je také strach z diagnózy anebo popření.

Zdroj: D. Wilkinson et. Al. Inequalities in dementia care across Europe: An Agenda for Change, Int J Clin Pract, March 2005, 59 (Suppl. 146), 17-24

1 Z 5 PEČUJÍCÍCH NEOBDRŽÍ ŽÁDNOU INFORMACI TÝKAJÍCÍ SE DIAGNÓZY

Lidé s demencí a jejich pečující potřebují jak lékařskou péči, tak další služby. Alzheimerovské společnosti vyvíjejí svoji činnost téměř ve všech evropských zemích a tuto péči pro lidi s demencí a jejich pečující zajišťují. I přesto studie z roku 2006 dokazuje, že po určení diagnózy získalo informace o dostupných službách pouze 41 % nemocných a 18 % pečujících.

Zdroj: Alzheimer Europe (2006), Who cares? The state of dementia in Europe. In Alzheimer Europe (2007), Remember those who cannot, European Parliament, Bruxelles

V POZDNÍM STÁDIU ALZHEIMEROVY CHOROBY JE TŘEBA ALESPŇ 10 HODIN PÉČE DENNĚ

Péče o lidi s demencí významně ovlivňuje kvalitu života pečujících. Velká část pečujících uvádí, že denně tráví víc než 10 hodin péčí – rozkládá se od 20 % pečujících o lidi s demencí v počátečním stádiu až po 50 % těch, kteří pečují o osoby v pozdním stádiu. Zdroj: *Alzheimer Europe (2007), Remember those who cannot, European Parliament, Bruxelles*

POUZE 17 % PEČUJÍCÍCH JE SPOKOJENO S ÚROVNÍ SLUŽEB PRO LIDI S DEMENCÍ

Na dotaz o dostupnosti péče bylo zjištěno, že velká část pečujících neví o službách a jejich dostupnosti. Pouze 44 % pečujících ví o službách, poskytovaných v domácnosti, 42 % o denních stacionářích, 34 % o pobytových službách, 33 % o respitních službách a pouze 8 % ví o vhodné paliativní péči. Vůbec tedy nepřekvapuje, že pouze 17 % respondentů výzkumu souhlasí s tvrzením, že úroveň péče o seniory je v jejich zemi dobrá.

Zdroj: *Alzheimer Europe (2007), Remember those who cannot, European Parliament, Bruxelles*

Články přeložila Lucie Sedláčková

DOBŘÉ ZPRÁVY MANŽELKA PREMIÉRA FISCHERA SE ZAJÍMÁ O SITUACI SENIORŮ

Paní Dana Fischerová, manželka premiéra vlády ČR, vyjádřila na osobním setkání s předsedkyní České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP Ivou Holmerovou a výkonnou místopředsedkyní České alzheimerovské společnosti Marti-

nou Rokosovou zájem o gerontologickou problematiku v České republice. Paní Fischerová považuje za důležité, aby se situaci starých lidí věnovala náležitá pozornost, která by zaručila zlepšení současného stavu. Paní Fischerová hodlá na zlepšení situace českých seniorů osobně participovat.

Cena Jaroslava Přehnal mladým gerontologům

Na základě usnesení výboru České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP bude v roce 2009 poprvé udělena Cena Jaroslava Přehnal mladým gerontologům, a to za publikace v předchozích letech. Laureátkami jsou dvě mladé dámy: paní MUDr. Dana Hrnčiariková, Ph.D. z Kliniky gerontologické a metabolické LF A FN Hradec Králové a MUDr. Hana Vaňková z Gerontologického centra v Praze.

Vankova H., Holmerova I., Andel R., Veleta P., Janeckova H. **Functional status and depressive symptoms among older adults from residential care facilities in the Czech Republic.** *Int. J. Geriatr. Psychiatry* 2008, 23(5): 466-471. Zdůvodnění: První autorství u kvalitního článku publikovaného v zahraničním recenzovaném časopise s impact faktorem.

Hrnčiarikova D., Zadák Z., Juraskova B., Hyspler R., Klemra P. **Bioindicators of malnutrition and inflammation in the elderly.** In: Bernhardt N.E., Kasko A.M. (eds.) *Nutrition for Middle Age and Elderly.* New York: Nova Publishers, 2008, p. 371-387. Spříhlédnutím k práci Hrnčiarikova D., Hyspler R., Výroubal P., Klemra P., Hronek M., Zadák Z. **Serum lipids and neopterin in urine as new biomarkers of malnutrition and inflammation in the elderly.** *Nutrition* 2009, 25(3): 303-308 (Epub 18.11.2008) Zdůvodnění: První autorství u kapitoly v prestižní zahraniční monografii podložené prvním autorstvím kvalitního článku publikovaného v zahraničním recenzovaném časopise s impact faktorem. (včetně tištěného článku je 2009, ale elektronické vyvěšení již v roce 2008).

13. PRAŽSKÉ GERONTOLOGICKÉ DNY 2009 na téma DEMENCE: ŽIVOT JDE DÁL

ZLATÁ VÁŽKA 2009

Ocenění České alzheimerovské společnosti každoročně získává osobnost, která se zasadila o rozvoj péče o seniory a chronicky nemocné. Letos toto ocenění získává dlouholetá spolupracovnice České alzheimerovské společnosti, psychologka PhDr. Eva Jarolímová. Eva dokáže citlivě naslouchat problémům nemocných i jejich rodin a hledat řešení, která nejvíce pomáhají. Nejen za to jí Zlatá vážka patří.

Canti di Praga POZVÁNKA NA KONCERT

Také letos zveme účastníky Pražských gerontologických dnů na koncert, který pořádá Městská část Praha 7 v kostele sv. Antonína v Praze 7 dne **20. května v 19.30 hod.** Předsedkyně Výboru pro komunitní péči MČ Prahy 7 PhDr. Ivana Kučerová Vás zve na vystoupení Canti di Praga.

Canti di Praga
varhany
sbormistr

Jan Kalfus
Jan Krejčík

Program:

Jan Dismas Zelenka: Caligaverunt oculi mei
Imant Ramish: Ave Verum Corpus
Libor Dřevíkovský: Ave Maria
Felix Mendelssohn-Bartholdy: Herr, nun lassest du deinen Diener in Frieden fahren
Gloria Patri: Sonáta Nr.V, D-dur, op. 65
Georg Philipp Telemann: Das, ist meine Freude
Petr Eben: Pražské Te Deum, Moto ostinato z Nedělní hudby
Antonín Tučapský: Žalmy (výběr)
Zdeněk Lukáš: Pater noster